

Gospodarka magazynowa - 511

SPRAWDZ SWOJE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

1. Wyjaśnij, jaką rolę odgrywa magazyn jako ogniwo systemu logistycznego.
2. Omów, jakie czynniki wpływają na techniczne wyposażenie magazynu w danej firmie.
3. Scharakteryzuj, na czym polega gospodarka magazynowa.

ZADANIE

Wykorzystaj podział magazynów na zamknięte, półotwarte i otwarte. Rozdysponuj zapasy tak, aby umieścić je we właściwym magazynie zgodnie z zasadą racjonalnej gospodarki magazynowej. Kategorie zapasów: buraki cukrowe, słoma, dżemy wiśniowe, powidła śliwkowe, siano, drewno, węgiel, mąka paczkowana, cukier paczkowany. Uzasadnij swoje decyzje.

SPRAWDZ SWOJE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

1. Zdefiniuj pojęcie magazynu.
2. Przedstaw klasyfikację magazynów według:
 - rodzaju budowy,
 - stopnia zmechanizowania,
 - postaci przechowywanych materiałów.
3. Jak dzieli się magazyny według funkcji i przeznaczenia gospodarczego i jakie rodzaje zapasów mogą być przechowywane w poszczególnych typach magazynów?
4. Czym charakteryzują się magazyny powszechne i własne?
5. Wymień najważniejsze funkcje magazynu w systemie logistycznym.

SPRAWDZ SWOJE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

1. Sprawdź w internecie, jakie urządzenia wykorzystuje się w poszczególnych strefach magazynowych.
2. Przeanalizuj, jaki magazyn będzie najbardziej odpowiedni dla hurtowni:
 - farmaceutycznej,
 - motoryzacyjnej,
 - napojów,
 - lodów.
3. W jakim obszarze magazynu chciałbyś / chciałabyś pracować? Uzasadnij swój wybór.
4. Wymień strefy magazynowania.
5. Narysuj w zeszycie strefy magazynowania.
6. Przedsiębiorstwo magazynowe dysponuje powierzchnią magazynową 100 m². Magazyn ma cztery strefy magazynowania. Strefa składowania zajmuje 50% całej powierzchni magazynowania, a strefa kompletacji – 20%. Pozostałą część po równo zajmują strefa przyjęć i wydań.
 - narysuj w zeszycie szkic magazynu wraz z podziałem na strefy.
 - oblicz powierzchnię poszczególnych stref.

SPRAWDZ SWOJE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

1. Przedstaw graficznie w zeszycie schemat przyjęcia 12 palet laptopów, 4 palet telewizorów oraz 7 palet komputerów.
2. Opisz w zeszycie zasadę LIFO.
3. Opisz w zeszycie zasadę FIFO.
4. Wyszukaj w internecie i wypełnij dokument Pz. Masz następujące dane: przedsiębiorstwo przyjęło do magazynu, reprezentowanego przez Jana Kowalskiego, od firmy Rolpol, 02-244 Wilczy Jar, ul. Eskimosa 21, w dniu 1.09.2014 r. 200 kg marchwi. Cena ewidencyjna 1 kg marchwi wynosi 1 zł.

TEMAT DO DYSKUSJI

W jaki sposób przedsiębiorstwo może zapobiegać powstawaniu zapasów nadmiernych i zbędnych?

SPRAWDŹ SWOJE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

105

1. Zdefiniuj pojęcie zapasów.
2. Jakie są przyczyny powstawania zapasów?
3. Przedstaw klasyfikację zapasów:
 - a. w podziale na prawidłowe i nieprawidłowe;
 - b. w podziale na zapas kupowany i zapas produkowany.
4. Czym charakteryzują się zapasy międzykomórkowe i wewnątrzkomórkowe?
5. Wskaż ustnie właściwą odpowiedź. Zapas maksymalny stanowi:
 - a. sumę zapasu zabezpieczającego i zapasu przeciętnego.
 - b. iloraz zapasu zabezpieczającego i zapasu przeciętnego.
 - c. sumę zapasu nowatorskiego i zapasu przeciętnego.
 - d. sumę zapasu zabezpieczającego i wielkości nowej dostawy.
6. Wskaż ustnie właściwą odpowiedź. Proces rozmieszczenia zapasów materiałowych w magazynie to czynności:
 - a. organizacyjne w sferze logistyki dystrybucji.
 - b. kontrolne w sferze logistyki zaopatrzenia.
 - c. wykonawcze w sferze logistyki zaopatrzenia.
 - d. wykonawcze w sferze logistyki dystrybucji.
7. Wskaż ustnie właściwą odpowiedź. Utrzymywanie nadmiernych zapasów w magazynie
 - a. nie wpływa na wzrost kosztów.
 - b. powoduje zwiększenie kosztów, nie tworząc nowej wartości.
 - c. dodaje nową wartość i powoduje zwiększenie kosztów.
 - d. dodaje nową wartość i nie powoduje zwiększenia kosztów.
8. Jak nazwiesz zapas świeżych owoców gromadzony w okresie ich dostępności przez przedsiębiorstwo produkujące soki owocowe, aby zapewnić ciągłość produkcji?
9. Co oznacza kategoria zapasów produkcji w toku?
10. Jaka jest różnica między zapasem zbędnym a nadmiernym?
11. Jakie mogą być przyczyny powstawania zapasu sezonowego?

ZAPAMIĘTAJ

Wskaźnik struktury zapasów odzwierciedla procentowy udział określonych zapasów / grup zapasów w całkowitych zasobach magazynowych.

113

$$x\% = (Z_n \cdot 100) : Z$$

gdzie:

$x\%$ – procentowy udział danej kategorii zapasów w ogólnej wielkości zapasów,

Z – suma wszystkich zapasów sklasyfikowanych wg danego kryterium,

$Z_1, Z_2, \dots, Z_n$ – wielkość danej kategorii zapasu.

PRZYKŁAD

W magazynie przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowego w styczniu br. znajdowały się pozycje zapasów zaprezentowane w poniższej tabeli. Ustal strukturę ilościową tych zapasów.

Lp.	Kategorie zapasów	Ilość (kg)	Wskaźniki struktury*
1	zapasy bieżące	$Z_1 = 5000$	
2	zapasy rezerwowe	$Z_2 = 1500$	
3	zapasy sezonowe	$Z_3 = 200$	
4	zapasy nieprawidłowe	$Z_4 = 300$	
5	razem	$Z = 7000$	

ZADANIE

Część rotująca zapasu cukru w magazynie wynosi 1120 kg, zapas bezpieczeństwa – 120 kg, a zapas nadmierny (martwy) – 12 kg. Ustal strukturę zapasów w przedsiębiorstwie w podziale na części rotującą i nierotującą.

115

ZAPAMIĘTAJ

Do analizy rotacji zapasów w przedsiębiorstwie ustala się wskaźnik rotacji zapasów w razach i wskaźnik rotacji zapasów w dniach.

Wskaźnik rotacji w razach (WRR) informuje, ile razy w badanym okresie przedsiębiorstwo wymieniło zapasy w magazynie. Jest obliczany według wzoru:

$$WRR = \frac{\text{sprzedaż (obróć)}}{\text{zapas średni}}$$

Wskaźnik rotacji w dniach (WRD) informuje, przez ile dni w badanym okresie przedsiębiorstwo utrzymywało zapasy. Jest obliczany według wzoru:

$$WRD = \frac{\text{zapas średni} \cdot \text{liczba dni w okresie}}{\text{sprzedaż}}$$

ZADANIE

Oblicz wskaźniki rotacji zapasów w razach i dniach, jeżeli roczny obrót wynosi 2 mln zł, a zapas przeciętny – 250 tys. zł. Na potrzeby obliczeń przyjmujemy, że rok to 360 dni. Zinterpretuj otrzymane wyniki.

W ujęciu przepływowym zapasy przedsiębiorstwa można zaliczyć do trzech podstawowych grup: zapasy kupowane, przetwarzane i sprzedawane. Struktura ich odgrywa istotną rolę w organizacji procesów gospodarczych firmy.

ZADANIE

Zapasy kupowane według kryterium przepływowego stanowią 10% wartości zapasów sprzedanych. Zapasy sprzedawane mają wartość 3000 zł miesięcznie. W marcu 2019 r. firma przetworzyła zapasy na kwotę 36 000 zł. Ustal wielkość zapasów kupowanych. Jaka jest struktura zapasów sklasyfikowanych według kryterium powstawania w poszczególnych fazach procesu gospodarczego?

SPRAWDZ SWOJE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

1. Przedstaw klasyfikację zapasów w podziale na część rotującą i część nierotującą.
2. Co to jest zapas nierotujący i jakie może mieć znaczenie dla przedsiębiorstwa?
3. Jak ustala się wskaźnik struktury zapasów i jak należy go interpretować?
4. Wskaźnik struktury zapasów dla zapasu bieżącego wynosi 35%. Co to oznacza?
5. Oblicz roczny wskaźnik rotacji zapasów w dniach oraz w razach, jeżeli średni zapas w roku ubiegłym wynosił 6500 zł, a obrót w tym okresie – 156 000 zł. Zinterpretuj wynik.
6. Jeśli wskaźnik rotacji zapasów w razach wynosi 6, to ile wyniesie wskaźnik rotacji zapasów w dniach przy założeniu, że rok ma 360 dni?
7. Firma produkująca rowery damskie przyjęła zamówienie na 75 szt. rowerów. Zapas magazynowy kół do tych rowerów wynosi 62 koła. Ile kół musi zamówić magazynier, aby firma mogła wykonać zamówienie, a w magazynie nie zgromadził się nadmierny zapas?

ZADANIA

1. Wyobraź sobie, że jesteś pracownikiem magazynu odpowiadającym za gospodarkę zapasami w hurtowni jogurtów. Jakie czynniki będą miały wpływ na utrzymanie zapasów w magazynie? Co będzie oznaczało określenie „wadliwa struktura zapasów”?
2. Na czym polega sytuacja, w której wskaźnik struktury dla zapasów nadmiernych i zbędnych w magazynie wynosi 40%? W jaki sposób mógł powstać?
3. Wyszukaj w internecie dane statystyczne na temat struktury zapasów w jakiejś firmie i przeanalizuj zaobserwowane wskaźniki.